

**CONGRÉS DE CONVIVÈNCIA
A LA CIUTAT**
Memorial Xavier Aluja

Lleida, 27 – 29 de març de 2014

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

C

L

2014

”

Segueix-nos:

 facebook.com/ccciutat
 twitter.com/ccciutat
[@ccciutat](https://twitter.com/ccciutat)

Comparteix:

[#8ccciutat](https://twitter.com/ccciutat)

La ciutat és el marc on s'aprèn el veritable exercici de la ciutadania: s'aprèn i s'experimenta amb la família, amb els veïns, a la feina, a l'escola, a la ciutat, i sempre a través de l'exercici diari dels nostres drets i llibertats. La ciutat ha de ser el marc on els ciutadans i les ciutadanes trobin garantits els drets fonamentals i les llibertats públiques reconegudes en la Declaració Universal dels Drets Humans, en la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat i en la resta de la legislació vigent (...)

La Carta de la Ciutadania de Lleida s'ha desenvolupat com un pacte cívic que reforci l'exercici d'una ciutadania lliure, crítica i participativa en la vida democràtica, amb la implicació en la cultura pròpia i el respecte a la diversitat, amb drets, amb deures i amb els compromisos de la Paeria, i en base als àmbits que recull la pròpia Carta: l'econòmic i social, el de la cultura i el lleure, el del medi ambient, el de la seguretat i el de la informació. Un pacte cívic amb vocació de fomentar el sentiment d'estima vers la ciutat i de bastir els fonaments d'un projecte comú. La Carta vol ser una eina de divulgació pedagògica i de promoció i defensa dels drets, deures i compromisos que fonamenten la convivència i la cohesió social, origen i futur de les ciutats.

PREÀMBUL DE LA CARTA DE LA CIUTADANIA DE LLEIDA

El Congrés de Convivència a la Ciutat s'ha consolidat com un dels espais anuals de reflexió a la ciutat de Lleida. Enguany en celebrem la 8ª edició dedicada a l'àmbit dels drets culturals i lingüístics al segle XXI. Una qüestió de gran actualitat si observem el paper que juguen la cultura i la llengua en les dinàmiques socials i en les interaccions que es donen a les ciutats, i que ens interpel·len directament sobre els reptes d'organització social i ciutadania que hem d'afrontar col·lectivament en l'àmbit local.

L'Ajuntament de Lleida, a través d'aquest Congrés, ha volgut, any rere any, treballar i debatre sobre temes tan diversos com la qüestió dels drets i deures de la ciutadania, els drets emergents, l'economia i les polítiques socials, o els reptes de la societat del coneixement, entre d'altres. Tots aquests àmbits formen part dels debats sobre el Dret a la Ciutat i són recollits a la Carta de Ciutadania de Lleida. La carta és doncs el marc de referència fonamental, i "leitmotiv" d'aquesta jornada que ens ocupa, amb la voluntat de continuar treballant per la cohesió en un temps de transformació social com el que vivim.

Àngel Ros i Domingo

Alcalde de Lleida

Presentació

El paper de la cultura i de la llengua en la configuració de les nostres societats contemporànies continua sent una qüestió de debat per a la gestió comunitària i la vertebració de ciutats democràtiques que vehiculin i respectin els principis fonamentals de llibertat i igualtat. La gestió cultural i lingüística és, a dia d'avui, una qüestió rellevant en totes les esferes de la vida social, tant a nivell individual, com a nivell col·lectiu; i és un dels principals camps de debat filosòfic i polític.

Tant de forma abstracta com de forma concreta, nombrosos tractats internacionals o constitucions nacionals reconeixen la cultura i la llengua com a elements cabdals de definició comunitària. La "Declaració Universal dels Drets Humans" de l'any 1948 —per citar potser la més reconeguda— afirma el reconeixement de la diferència dels éssers humans per raó de llengua, cultura, o pertinença a un poble concret. Avui a Europa però, en el si del primer terç del segle XXI, han reviscolat els debats sobre llengua i cultura fruit de la multiculturalitat actual, així com dels fenòmens de plurinacionalitat, que demanen d'una mirada específica sobre aquesta dimensió social dels pobles.

Tradicionalment, la filosofia, la sociologia i l'antropologia han generat definicions holístiques sobre la noció de cultura. Progressivament, aquests debats s'han desplaçat cap al camp dels drets lingüístics i culturals, degut a la necessitat d'assegurar el respecte a determinats trets distintius d'una comunitat humana en un context de diversitat; així com per promoure drets que garanteixin que les persones i les comunitats tinguin accés a la cultura i que puguin participar-hi en condicions d'igualtat, de dignitat humana i de no discriminació.

Però plantejar un catàleg de drets lingüístics i culturals reconeguts no està exempt de debat polític. Quina mena d'individus, grups i col·lectius hi tenen dret? Quins trets són considerats com a àmbits culturals específics, o quines pràctiques i expressions esdevenen significatives per un grup cultural reconegut? En quines condicions i d'acord amb quins principis cal protegir-los o promocionar-los? La llista d'interrogants sobre la qüestió dels drets culturals i lingüístics és llarga. Més encara si per drets culturals entenem que són drets relatius a qüestions tan diverses com la llengua, la producció cultural i artística, la participació, el patrimoni cultural, etc.

Inevitablement aquest camp de debat ens condueix cap a un terreny molt més ampli de discussió si observem com la cultura i la llengua s'interrelacionen amb qüestions identitàries o de conformació i manteniment de les comunitats i els grups socials. Aquest fet és important perquè les qüestions lingüístiques i culturals, com a fenòmens socials propis d'estructures socials canviants com són les societats, també s'organitzen i prenen importància en base a les desigualtats de poder i de recursos dels seus ciutadans. Això repercuteix directament en el joc entre el "ser" dels grups i les persones i el reconeixement social i jurídic que se'ls hi dona.

Per últim, cal tenir en compte dues dinàmiques més presents en el context social vigent, i que (només aparentment) són contradictòries: globalisme —globalització cultural però també econòmica, de la informació i de les comunicacions, i demogràfica— i localisme —cultural, econòmic, associatiu, relacional i productiu de proximitat— influeixen directament en la gestió comunitària d'allò cultural i en el desafiament pluralista de la nostra societat, les seves creences, valors, estils de vida i voluntats polítiques.

Totes aquestes qüestions són de gran actualitat en el marc de la nostra realitat local i nacional. D'una banda perquè la diversitat cultural i lingüística és un fenomen conegut i vinculat a la configuració de la nostra estructura social de present i de futur. De l'altra, perquè, d'acord amb la premissa que un poble té el dret a expressar i a desenvolupar la seva cultura, la seva llengua i les seves normes d'organització, el debat sobre l'especificitat nacional és més viu que mai.

Programa

Drets culturals i lingüístics al segle XXI

DIJOUS 27 DE MARÇ

SALÓ DE PLENS DE LA PAERIA

Inauguració i benvinguda

19.15

Il·lm. Sr. Àngel Ros i Domingo

Alcalde de Lleida

Sra. Maria Rosa Ball i Papiol

Regidora de Drets Civils, Cooperació i Igualtat de l'Ajuntament de Lleida

Conferència inaugural

19.30

Els reptes de la societat catalana avui

Sr. Josep Ramoneda i Molins

Filòsof, periodista i escriptor

— Presenta

Il·lm. Sr. Àngel Ros i Domingo

Alcalde de Lleida

Música en viu CAFÈ DEL TEATRE DE L'ESCORXADOR

22.00

Feliu Ventura, "Vers l'infinit"

Feliu Ventura, *veu i guitarra*

Borja Penalba, *guitarres, acordió, percussions i veus*

DIVENDRES 28 DE MARÇ

SALA ALFRED PERENYA - REGIDORIA DE CULTURA

09:30

Acreditacions

09:45

Benvinguda i obertura

Sra. Montserrat Parra i AlbàRegidora de Promoció Cultural, Museus, Festes
i Cultura Popular de l'Ajuntament de Lleida

10.00

Taula 1:
Cultura al segle XXICultura i identitat
en les societats complexes**Dr. Agustí Colomines i Companys**Historiador i director de la Càtedra Josep Termes de Lideratge,
Ciutadania i Identitats a la Universitat de Barcelona

— Modera

Sr. Salvador Escudé BaróProfessor de llengua i literatura catalana
i membre de la Comissió de Salvaguarda dels drets
de la ciutadania de Lleida

11:30

Pausa cafè

Taula 2:
Llengua i societatPresent i futur
de la llengua**Sr. Josep Murgades i Barceló**Filòleg i traductor, catedràtic de literatura catalana
contemporània a la Universitat de Barcelona

— Modera

Sra. Paquita Sanvicen Torné

Directora del Centre de Normalització Lingüística de Lleida

Pausa dinar

Taula 3:
Drets i espai públicEspais culturals
i ciutadans
d'empoderament**Sra. Simona Levi**

Artista, activista, directora de Conservas i fundadora de X.net

Sra. Itziar González VirósArquitecta experta en participació ciutadana, urbanisme
i polítiques públiques d'intervenció integral a la ciutat

— Modera

Miquel Pueyo i ParísDirector del Departament de Filologia Catalana i Comunicació
de la Universitat de Lleida i Director de la Càtedra
de Periodisme i Comunicació de la Universitat de Lleida

12:00

14:00

16:00

17:15

Taula 4:
Drets lingüístics i culturals a Europa

El reconeixement dels drets lingüístics i culturals als estats europeus

Sr. Oriol Ramón i Mimó

Secretari General del Comitè de Seguiment
de la Declaració Universal de Drets Lingüístics
i membre de la junta del CIEMEN

Sra. Eva Pons Parera

Professora de Dret Constitucional
a la Universitat de Barcelona especialitzada en dret lingüístic

— *Moderà*

Sra. Teresa Minguella Bertran
Advocada i membre de la Comissió de Salvaguarda
dels drets de la ciutadania de Lleida

DISSABTE 29 DE MARÇ

LA CANONJA DE LA SEU VELLA

Benvinguda

Sr. Josep Tort i Bardalet

Director del Consorci del Turó de la Seu Vella

Sra. Maria Rosa Ball i Papiol

Regidora de Drets Civils, Cooperació i Igualtat
de l'Ajuntament de Lleida

09:45

Taula 5:
Notes introductòries

Debats polítics vers la cultura i la llengua

Sr. Francés Boya Alòs

Senador pel Grup Parlamentari Entesa pel Progrés
de Catalunya i ex-Síndic dera Val d'Aran

Sr. José Maria Becana Sanahuja

Senador pel Grup Parlamentari Socialista
(Grup Territorial d'Aragó)

— *Moderà*

Sra. Montserrat Parra i Albà
Regidora de Promoció Cultural, Museus, Festes
i Cultura Popular de l'Ajuntament de Lleida

10:00

10:30

Taula 6:
Taula rodona

Drets lingüístics i culturals en l'àmbit local: un decàleg d'acció per al futur

Acció Cultural del País Valencià (ACPV)

Sr. Tomàs Llopis Guardiola

Membre de la junta directiva d'ACPV

Òmnium Cultural

Sr. Josep Maria Forné i Febrer

Membre d'Òmnium Cultural de Lleida

Sra. Montserrat Torres i Roqué

Membre de la junta d'Òmnium Cultural de Lleida

Obra Cultural Balear (OCB)

Sr. Jaume Mateu i Martí

President d'OCB

PEN Català

Sra. Carme Arenas Noguera

Presidenta del PEN Català

— *Moderació i relatoria*

Sr. Pere Mayans Balcells

Membre de la junta del Centre Internacional Escarré
per a les Minories Ètniques i les Nacions (CIEMEN)

12:30

Conclusions i clausura

Sr. Josep Tort i Bardolet

Director del Consorci del Turó de la Seu Vella

Sra. Maria Rosa Ball i Papiol

Regidora de Drets Civils, Cooperació i Igualtat
de l'Ajuntament de Lleida

Música en viu

Tornaveus

Polifonies tradicionals femenines i mixtes de Catalunya

Components: *Anaís Falcó, Ester Garcia, Heura Gaya, Iris Gayete, Jaume Ayats*

Visita guiada

**Visita oberta al conjunt monumental
del Turó de la Seu Vella**

a càrrec del Consorci del Turó de la Seu Vella

12:45

13:15

Inscripcions

Inscripció gratuïta

Caldrà efectuar-la del **4 al 25 de març del 2014**. Tancament de la inscripció el dia 25 de març a les 13h. *Places limitades*

Es lliurarà certificat d'assistència només en cas d'haver-lo sol·licitat en el moment de la inscripció i sempre que l'assistència quedi justificada a través dels controls a la sala. El certificat serà enviat per correu electrònic, un cop celebrada la jornada.

Com fer-la

En línia. Cal omplir el formulari d'inscripció a través de Tràmits - Seu Electrònica de la web de la Paeria accedint a l'adreça: **www.paeria.es/seu** o a través de la pàgina web de la Regidoria de Drets Civils, Cooperació i Igualtat: **www.paeria.es/dcci**

Per més informació

Podeu consultar la pàgina web:
cartaciudadanialleida.paeria.cat

Podeu contactar amb la Regidoria de Drets Civils, Cooperació i Igualtat al **973 700 457** i **dretscivils@paeria.cat**
Horari d'atenció: de dilluns a divendres, de 9h a 14h
Lloc: Plaça l'Ereta 8, 3a planta

Activitats complementàries:

Música en viu

Feliu Ventura

27 de març, 22h (Cafè Teatre de l'Escorxador).

Entrada: Inscrits al 8è Congrés de Convivència a la Ciutat (mostrant acreditació) 4€ / Públic general 8€ i 6€ (reduïda)

Tornaveus

29 de març, 12:45h (La Canonja de la Seu Vella). Gratuït

Allotjament

Si necessiteu allotjar-vos a la ciutat, podeu consultar el següent enllaç de Turisme de Lleida:

www.turismedelleida.cat/on-dormir

Informació

Lloc de realització

Saló de plens de l'Ajuntament de Lleida (A, Pl. Paeria 11),
Sala Alfred Perenya - Regidoria de Cultura (B, Av. Blondel 64) i **La Canonja** de la Seu Vella (C, Turó de la Seu Vella)

Accés

Autobús 1 - Interior i 2 - Ronda

mobilitat.paeria.es/mourem-ca/planol-xarxa-bus

Ascensor des de Plaça Sant Joan fins a la Seu Vella

Amb el suport de

**Secretaria executiva
de l'organització**

Ho organitza

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

AB

HIJK

OPQ

VWX